

Lærervejledning Hele Verden i Skole 2021

Børn skal vide, hvad der foregår i verden. Viden om andre lande og international kultur- og samfundsforståelse er vigtige forudsætninger for at kunne deltage aktivt i en globaliseret verden. Hele Verden i Skole er en oplagt måde at gøre eleverne klogere på den virkelighed, de lever i.

Med verdensmålene som ramme sætter LæseRaketten 2021 fokus på nogle af de store udfordringer, som verden står overfor. Historierne i bogen giver indblik i børns liv i forskellige lande og verdensdele, og de er et godt udgangspunkt for at arbejde med globale problemstillinger i skolen.

I år handler LæseRaketten om børn og unge fra fem forskellige lande i tre verdensdele. Det er børn fra tidligere års LæseRaketter, som vi har besøgt igen. De fortæller om deres hverdag og liv i dag. Vi møder børn, der lever forskellige steder og med vidt forskellige livsvilkår.

Med Hele Verden i Skole kan dine elever:

- Lære om børn i Sydsudan, Uganda, Colombia, Jordan og Burkina Faso
- Opleve glæden ved at læse
- Identificere sig med børn fra andre lande
- Opnå viden om børns rettigheder
- Udvide deres viden om verden og forståelse af andre kulturer
- Reflektere over begreber som globalisering, ulighed, rettigheder og fred
- Lære om FN's 17 verdensmål

LæseRaketten 2021 – det lykkedes

Oxfam IBIS arbejder for, at alle børn skal have mulighed for at komme i en god skole. Derved kan alle skabe en bedre fremtid for sig selv, deres familier og deres land.

I år har Hele Verden i Skole været udfordret – lige som resten af verden – af corona-krisen. Derfor har vores dygtige partnere genbesøgt børn fra tidligere års LæseRaketter, og deres besøg er blevet til fem portrætter i bogen. Oxfam IBIS er i år alene om at udgive bog og materiale. Det har kun været muligt, fordi vi har fået doneret papir, karton og tryk. Og fordi forfattere og tegnere har doneret skønlitterære tekster og flotte illustrationer til hvert af bogens trin. Deres historier relaterer sig til temaerne i portræt-historierne.

Derfor er vi i år særligt glade for at have sendt 100.000 bøger gratis ud til skoler i Danmark, Grønland og Sydslesvig. Vi håber, I vil få glæde af vores materialer, og at LæseRakettens historier vil give indblik og udsyn til verden.

TIL ELEVEN – hjemmesidens opbygning

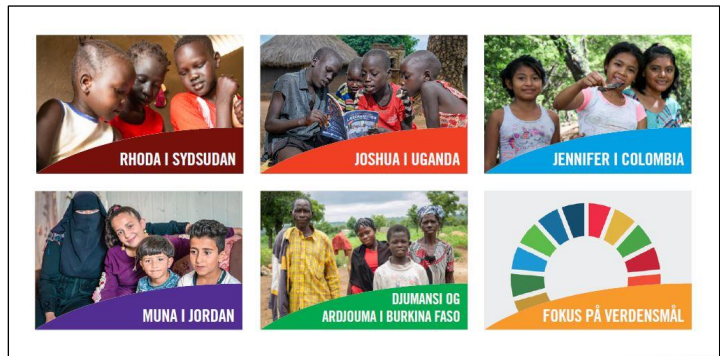
Under hjemmesidens fane TIL ELEVEN findes seks temaer. Her er artikler, billeder og små film. Lad eleverne gå på opdagelse i de enkelte temaer og blive kloge på landene, og hvordan det er at være barn der. Teksterne på hjemmesiden er skrevet på mellemtrinsniveau, og det hele er tilgængeligt her: <http://www.heleverdeniskole.dk/til-eleven>

De første fem temaer sætter fokus på forskellige aspekter ved børns vilkår og livet i dette år fem fokuslande:

Sydsudan, Uganda, Colombia, Jordan og Burkina Faso.

Temaerne indeholder seks artikler: én med flere historier om barnet (F.eks. "Mød Rhoda"), fire artikler med relation til portrættet i LæseRaketten, samt en

sjette artikel med landefakta og henvisning til vores landetema om hvert lands historie, natur og klima, kultur og traditioner, dyreliv, hverdag og skole.

Det sjette tema sætter fokus på verdensmål konkretiseret ved eksempler fra årets lande. Vi har udvalgt seks verdensmål, som er særligt vigtige for historierne i LæseRaketten. Det er verdensmål 1, 3, 4, 5, 10 og 16 om afskaffelse af fattigdom, om sundhed, om god uddannelse, ligestilling mellem piger og drenge, mindre ulighed og opbygning af fred.

Mød børnene fra LæseRaketten

Hvert af de første fem temaer under TIL ELEVEN har en artikel, der knytter direkte an til et portræt i LæseRaketten. Her kan danske børn komme tæt på jævnaldrende børn i et andet land. De små film, billeder og fortællinger kan skabe udgangspunkt for samtaler og diskussioner i klassen. Derved sættes elevernes egen hverdag i perspektiv, og de får en større forståelse for børns liv andre steder i verden. Ved at integrere flere forskellige kommunikationsformer i temaet, er det målet, at eleverne kommer til at føle sig tættere på virkeligheden i de fem lande.

Der er udarbejdet opgaveforslag, der relaterer sig til portræthistorierne i LæseRaketten og indholdet i teksterne om børnene på hjemmesiden. Opgaveforslagene er ikke inddelt efter fag, men direkte relateret til de enkelte børn. Opgaverne er trininddelt til indskolingen og til mellemtrinnet og finde her: <https://heleverdeniskole.dk/laerervejledning-og-opgaver-2021>

Fokus på de 17 verdensmål

I kan også relatere arbejdet med de fem lande til et mere indgående arbejde med de 17 verdensmål. Hele Verden i Skole har udviklet et komplet undervisningsmateriale om verdensmålene. Det har sin egen fane, VERDENSMÅLENE, på hjemmesiden og kan med fordel bruges i relation til arbejdet med LæseRaketten:

<https://heleverdeniskole.dk/verdensmaalene>

Introduktion til årets fem lande

Under hjemmesidens fane TIL LÆREREN findes en PowerPoint-præsentation af de fem lande med tilhørende manuskript. Præsentationen og det medfølgende manuskript kan bruges som introduktion til arbejdet med landene, hvad enten I vil lave et længere eller kortere forløb: <https://heleverdeniskole.dk/praesentation-2021>

Der findes også mere uddybende PowerPoint-præsentationer til hvert land. De ligger som en del af lærermaterialerne til det enkelte land under hjemmesidens fane BIBLIOTEK: <https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/landetemaer>

Test din viden om LæseRaketten's børn

Til hvert portræt i LæseRaketten 2021 findes en lille quiz. Lad eleverne teste deres viden om de enkelte børn fra LæseRaketten. De små quizzer findes i ét samlet dokument med et separat svarark. De kan bruges samlet eller hver for sig og findes nederst her på siden: <https://heleverdeniskole.dk/laerervejledning-og-opgaver-2021>

Tema-forløb

Der er udarbejdet to forslag til temaforløb, der relaterer sig til LæseRaketten og hjemmesidens materialer. Temaforløbene kan danne udgangspunkt for en hel temauge, eller du kan udvælge elementer fra de to forløb:

- **INDSKOLING: Rhoda besøger sin bedstemor – en rejse gennem Sydsudan**

I dette temaforløb møder eleverne Rhoda fra LæseRaketten og oplever Sydsudan igennem fortælling, billeder og film. Temaforløbet består af fem dele, som tilsammen giver en oplevelse af en rejse i Sydsudan. I følges med Rhoda fra hendes hjem, på selve rejsen og frem til mødet med hendes bedstemor.

- **MELLETRIN: Rejs verden rundt med LæseRaketten**

I dette temaforløb tager vi udgangspunkt i, at LæseRaketten netop i år rejser til fem forskellige lande. Efter en fælles introduktion vil eleverne i grupper gå særligt i dybden med et af landene. Grupperne afslutter med at fremlægge deres arbejde for resten af klassen. I dette temaforløb bruger vi også materialer fra de temaer på hjemmesiden, der er lavet første gang, LæseRaketten besøgte de fem lande.

Derudover kan du finde temaforløb til hvert af de fem lande til både indskoling, mellemtrin og udskoling, der blev udviklet, da LæseRaketten besøgte landet første gang. De kan findes i hvert lands lærermaterialsamling under hjemmesidens fane BIBLIOTEK: <https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/landetemaer>

Billeder og film til fri afbenyttelse

På hjemmesiden findes en samling af billeder, som I frit kan benytte til jeres egne produktioner.

I SkoleTube er der oprettet en ressourcekanal med billeder og filmklip, som eleverne nemt kan hente og anvende direkte i en række produktioner. Via værktøjerne i SkoleTube får eleverne direkte adgang til billeder og filmklip i ressourcekanalen. På hjemmesiden er en vejledning til, hvordan du tilmelder dig kanalen: <https://heleverdeniskole.dk/foto-og-film-til-fri-brug-2021>

Arbejd med historier fra LæseRaketten i SkoleTube og Book Creator

Vi har i samarbejde med SkoleTube lavet to bogskabeloner i programmet Book Creator på Skoletube. Der er en skabelon til henholdsvis indskoling og mellemtrin. I bogskabelonerne kan eleverne arbejde med portrætterne og de skønlitterære tekster.

Opgaverne lægger op til at arbejde kreativt med både lyd, billede, video og tekst, når eleverne skal formidle deres viden om børnene, historierne, verdensmålene og børnekonventionen.

Find bogskabelonerne og video-vejledninger, der viser, hvordan I let arbejder med dem: <https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten-i-skoletube>

Lav film

Se også, hvordan dine elever får adgang til filmklip om børnene fra LæseRaketten i ressourcekanalen på SkoleTube. Og lær hvordan I bruger værktøjerne i WeVideo, så I kan lave jeres egne film. Det findes nederst på denne side:

<https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten-i-skoletube>

Forløb i Meebook

I kan også arbejde med LæseRaketten 2021 i Meebook. Find LæseRaketten 2021, de tidligere års udgivelser, landetemaer, spil og meget mere i ShareIT i Meebook. Indsæt forløbene i din årsplan og del med eleverne. Alle vores forløb er tilgængelige i ShareIT. Søg på LæseRaketten her: <https://app.meebook.com/meebooks>

Jeopardy-quiz om årets fem lande

Når eleverne har læst og arbejdet med hjemmesidens temaer, kan I quizze i klassen. Quizzen er rettet til mellemtrinnet og er baseret på indhold fra hjemmesidens fem temaer: Rhoda i Sydsudan, Joshua i Uganda, Jennifer i Colombia, Muna i Jordan og Djumansi og Ardjouma i Burkina Faso.

Download quizzen til din computer - den skal åbnes i PowerPoint. Du får formentlig en besked om, at filen indeholder "makroer". Det skal godkendes, ellers fungerer quizzen ikke. Quizzen er lavet i Windows, og det er muligt, at den ikke bliver vist rigtigt på en Apple-computer. Hent quiz og vejledning på hjemmesiden:

<https://heleverdeniskole.dk/laerervejledning-og-opgaver-2021>

Verden med alle sanser

Under hjemmesidens fane TIL ELEVEN findes opgaver med bud på aktiviteter, der kan inddrages i de praktiske og musiske fag.

- I kan lære at lave mad fra både Sydsudan, Burkina Faso og Jordan:
 - <https://heleverdeniskole.dk/bag-broed-og-spil-tungali>
 - <https://heleverdeniskole.dk/mad-og-drikke>
 - <https://heleverdeniskole.dk/spis-og-flet>
- Lær lege fra Uganda og Sydsudan:
 - <https://heleverdeniskole.dk/bag-broed-og-spil-tungali>
 - <https://heleverdeniskole.dk/laer-spille-lawic>
- Lær mere om wayuu-folket i Colombia og deres klaners symboler og håndværk. I kan både lære at hækle og knytte, og så kan I arbejde med mønstre:
 - <https://heleverdeniskole.dk/wayuu-folkets-slaegter>
 - <https://heleverdeniskole.dk/wayuu-folket-vaever>
- I kan finde en skabelon til et hus og arbejde med rummelighed og Munas drøm om et rigtigt hjem:
 - <https://heleverdeniskole.dk/droemmen-om-et-hjem>
- Prøv at flette hår og snore med Djumansi:
 - <https://heleverdeniskole.dk/spis-og-flet>

Der findes også hele temaer med kreative opgaver fra hvert af de fem lande, der er udviklet dengang LæseRaketten besøgte det respektive land.

- Uganda: <https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/uganda/uganda-med-alle-sanser>
- Sydsudan: <https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/sydsudan/sydsudan-med-alle-sanser>
- Colombia: <https://heleverdeniskole.dk/colombiamedallesanser>
- Jordan: <https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/jordan/jordan-med-alle-sanser>
- Burkina Faso: <https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/burkina-faso/vaer-kreativ>

LæseRaketten online

LæseRaketten 2021 findes online. Den indeholder film, billedserier og relaterede links. Den interaktive version af LæseRaketten kan hentes som app. Find app'en i App Store eller Google Play. Du kan også se den interaktive LæseRaket i din browser - på en computer eller en hvilken som helst anden enhed:

<https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten-2021>

Send post til Rhoda og Jennifer fra LæseRaketten

I år kan eleverne sende postkort med hilsner og flotte tegninger til Rhoda i Sydsudan og Jennifer i Colombia. Lad gerne eleverne skrive på engelsk, hvis I har lyst. Find også ark med spanske gloser (til Jennifer) og nogle ord på sproget dinka (til Rhoda) på hjemmesiden: <https://heleverdeniskole.dk/send-post-til-laeserakettens-boern>

Send postkortene, så Oxfam IBIS modtager dem senest 1. juni 2021.

Oxfam IBIS
Vesterbrogade 2 b
1620 København v.
Att: Hele Verden i Skole

Opgaver til de skønlitterære tekster i LæseRaketten

Vi har udarbejdet opgaver til LæseRakettens skønlitterære tekster, der er inddelt i indskoling og mellemtrin svarende til bogens inddeling. Der er både tekstnære opgaver, og opgaver der relaterer sig til verdensmålene og tematikker, der er gennemgående for alle LæseRakettens tekster. Print opgaverne fra hjemmesiden:

<https://heleverdeniskole.dk/laerervejledning-og-opgaver-2021>

Skønlitterære tekster i LæseRaketten 2021

BANANKAGEN af Mogens Lyhne

Historien handler om pigen Maja, som er mere interesseret i dansevideoer end skolen. Maja opdager vigtigheden af at kunne læse og at kæmpe for en sag. Historien inddrager tematikker som læner sig op ad verdensmål 4 om kvalitetsuddannelse og verdensmål 16 om fred og retfærdighed i verden.

DEN BLIDE VIND af Cecilie Eken

Cecilie Eken har skrevet historien "Den blide vind" i en skabelsesproces med danske skoleelever, om den ghanesiske dreng Godwin og hans nye ven Ibrahim, om ulige levevilkår, fristelser og tilgivelse. Historien lægger op til verdensmål 1 om fattigdom og verdensmål 10 om ulighed.

DEN RØDE MUR af Lise Bidstrup

Denne historie forgår i en verden, hvor mogulerne hersker og maden rationeres. I historiens møder vi Dingi og hans ven Jonah, der har forskellige syn på styret. Tematikkerne lægger sig op ad verdensmål 10 om ulighed og verdensmål 13 om klimaforandringerne og deres indvirkning på os.

Deltag i den globale Aktionsuge – ræk hånden op og giv din mening til kende

Alle børn har ret til en god uddannelse. Men der er stadig 59 millioner børn i verden, som aldrig sætter deres ben i en grundskole. Det er ikke godt nok! Der er kun ni år til 2030, hvor verdens ledere har lovet, at alle børn kommer i skole. Da coronakrisen var på sit højeste i 2020, og mange lande lukkede ned, var ni ud af ti børn ikke i skole. Mange af de børn ved stadig ikke, hvornår eller om de kommer i skole igen. Derfor er det vigtigere end nogensinde, at vi holder verdens ledere op på deres løfter.

Verdens ledere har skrevet under på 17 verdensmål, hvor verdensmål 4 handler om god uddannelse til alle. I Aktionsugen 2021 skal vi minde de danske politikere om deres løfter, så vi kan få alle børn i en god skole.

Send politikerne en skov af hænder!

Politikerne skal høre børns stemme. I Aktionsugen kan dine elever være med til at give deres mening til kende. Skoleelever ved godt, hvordan man bliver hørt og taget seriøst: Man rækker hånden op. I kan være med til at lave en skov af hænder, så budskabet bliver hørt.

Klip store hænder ud i pap. Skriv eller tegn på dem, hvad en god skole er for jer og for alle verdens børn. Find skabeloner til hænder på hjemmesiden, hvor konkrete aktiviteter og datoer meldes ud: <https://heleverdeniskole.dk/aktionsugen-2021>

Vær med i selve Aktionsugen i uge 16 eller send jeres hænder til Oxfam IBIS - så sørger vi for, at de bliver overbragt til politikerne.

Send hænderne, så vi har dem senest d. 9. april 2021:

Oxfam IBIS
Vesterbrogade 2B
1620 København V
Att: Hele Verden i Skole